

TELANGANA CURRENT AFFAIRS (JANUARY-2024)

ఆపరేషన్ స్మైల్-ఎక్స్

ఇటీవల తెలంగాణ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఆపరేషన్ స్మైల్-ఎక్స్ ద్వారా 3,479 మంది బాలకార్మికులను పోలీసులు రక్షించారు.

* తెలంగాణ రాష్ట్ర పోలీసులు ప్రతి సంవత్సరం జనవరిలో తప్పిపోయిన మరియు అక్రమ రవాణా చేయబడిన పిల్లలను కనుగొని రక్షించడానికి ఈ ఆపరేషన్‌ను నిర్వహిస్తారు.

* పోలీసులు మహిళా అభివృద్ధి మరియు శిశు సంక్షేమం, కార్మిక మరియు ఆరోగ్య శాఖల సమన్వయంతో ఈ ఆపరేషన్ ను నిర్వహించారు.; 'బ్లాక్ స్పాట్' (ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులలో వున్న పిల్లలు) లను గుర్తించడానికి చైల్డ్ వెల్ఫేర్ కమిటీలు; జిల్లా చైల్డ్ ప్రొటెక్షన్ యూనిట్లు; మరియు NGOల సహాయం తీసుకుంటారు.

బాల కార్మికులు:

* బాల్యాన్ని కోల్పోయి, పాఠశాలకు హాజరు కాకుండా వారి సామర్థ్యాలను కుంగదీస్తూ మానసికంగా, శారీరకంగా, సామాజికంగా లేదా నైతికంగా ప్రమాదకరమైన మరియు హానికరమైన పనిలో నిమగ్నమైన బాలలను బాల కార్మికులుగా పరిగణించవచ్చు.

* నేషనల్ క్రైమ్ రికార్డ్స్ బ్యూరో రిపోర్ట్ 2022 ప్రకారం, 2021లో, బాల కార్మిక (నిషేధం మరియు నియంత్రణ) చట్టం, 1986 కింద దాదాపు 982 కేసులు నమోదయ్యాయి, తెలంగాణలో అత్యధిక కేసులు నమోదయ్యాయి, ఆ తర్వాత అస్సాం ఉంది.

* క్యాంపెయిన్ అగైన్స్ట్ చైల్డ్ లేబర్స్ స్టడీ (CACL) ప్రకారం, ప్రధానంగా కోవిడ్-19 మహమ్మారి మరియు పాఠశాలల మూసివేత కారణంగా పని చేసే పిల్లల నిష్పత్తి 28.2% నుండి 79.6%కి గణనీయంగా పెరిగింది.

రాజ్యాంగ మరియు చట్టపరమైన నిబంధనలు:

* భారత రాజ్యాంగంలోని అధికరణ 23 -A బలవంతపు పనిని నిషేధిస్తుంది.

* అధికరణ 24 ప్రకారం 14 సంవత్సరాల కంటే తక్కువ వయస్సు ఉన్న పిల్లలను ఎలాంటి ప్రమాదకర పనిని చేయడానికి నియమించకూడదు.

* అధికరణ 39 " పురుషులు, మహిళలు మరియు కార్మికుల ఆరోగ్యం మరియు బలం, పిల్లల లేత వయస్సు దుర్వినియోగం చేయకూడదు " అని పేర్కొంది.

* బాల కార్మిక చట్టం (నిషేధం మరియు నియంత్రణ) 1986, 14 సంవత్సరాల కంటే తక్కువ వయస్సు ఉన్న పిల్లలు ప్రమాదకర పరిశ్రమలు మరియు ప్రక్రియలలో పని చేయడాన్ని నిషేధిస్తుంది.

* 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 5-14 సంవత్సరాల మధ్య వయస్సు గల 10.1 మిలియన్ల మంది పిల్లలు పని చేస్తున్నారు, వీరిలో 8.1 మిలియన్లు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉన్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం MGNREGA 2005, విద్యా హక్కు చట్టం 2009 మరియు మధ్యాహ్న భోజన పథకం వంటి విధానపరమైన కార్యక్రమాలు గ్రామీణ కుటుంబాలకు (నైపుణ్యం లేని) కచ్చితమైన వేతన ఉపాధిని అందించడానికి మరియు పిల్లలను పాఠశాలలకు పంపడానికి సహకరించింది.

* 2017లో ఇంటర్నేషనల్ లేబర్ ఆర్గనైజేషన్ కన్వెన్షన్ నెం. 138 (The Minimum Age Convention (1973)) మరియు 182 (The Worst Forms of Child Labour Convention (1999)) ఆమోదంతో, భారత ప్రభుత్వం ప్రమాదకర వృత్తులలో నిమగ్నమైన వారితో సహా బాల కార్మికుల నిర్మూలనకు తన నిబద్ధతను ప్రదర్శించింది..

* నేషనల్ చైల్డ్ లేబర్ ప్రాజెక్ట్ (NCLP) పథకం: ఇది రక్షించబడిన పిల్లలకు నాన్-ఫార్మల్ విద్య, వృత్తి శిక్షణ, మధ్యాహ్న భోజనం, స్టైఫెండ్ మరియు ఆరోగ్య సంరక్షణను అందించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది మరియు తరువాత వారిని అధికారిక పాఠశాల విద్యలో ప్రధాన స్రవంతిలోకి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నిస్తుంది.

* పెన్సిల్ పోర్టల్: బాలకార్మిక రహిత సమాజం యొక్క లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి బాల కార్మికుల నిర్మూలనలో కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, జిల్లా, పౌర సమాజం మరియు ప్రజలను నిమగ్నం చేయడం ఈ వేదిక లక్ష్యం.

వాటర్ ప్లస్ సిటీ సర్టిఫికేషన్:

కరీంనగర్:

* స్వచ్ఛ సర్వేక్షన్ 2023 అవార్డుల కింద హైదరాబాద్ తర్వాత మొదటి వాటర్ ప్లస్ సిటీ సర్టిఫికేషన్ కరీంనగర్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ (MCK) పొందింది.

* తెలంగాణ నుంచి హైదరాబాద్ మరియు కరీంనగర్ నగరాలు రెండూ అవార్డుకు ఎంపికయ్యాయి.

* దేశవ్యాప్తంగా మొత్తం 15 నగరాలు ఎంపిక చేయబడ్డాయి, 7 దక్షిణ భారతదేశం నుండి ఉన్నాయి.

* MCK 100 శాతం టాయిలెట్ల నిర్మాణాన్ని నిర్ధారిస్తుంది మరియు అన్ని పబ్లిక్ టాయిలెట్లు మురుగునీటి శుద్ధి ప్లాంట్లతో (STPలు) అనుసంధానించబడినందున MCK యొక్క ప్రయత్నాల కారణంగా ఇది సాధించబడింది. STP మురుగు నీటిని శుద్ధి చేసి మరియు హరితహారం ప్లాంటేషన్ మరియు నిర్మాణ స్థలాల కోసం నీటిని రీసైక్లింగ్ చేస్తోంది.

* ఇండోర్ 2021లో దేశంలో మొదటి 'వాటర్ ప్లస్ సిటీ' హోదాను పొందింది.

సిద్దిపేట:

* సిద్దిపేట మున్సిపాలిటీకి స్వచ్ఛ సర్వేక్షన్ అవార్డు లభించింది

* సౌత్ జోన్ ప్రాంతంలో 50,000 నుండి లక్ష జనాభా కేటగిరీ కింద అవార్డు గెలుచుకుంది.

* ఇది పారిశుధ్యం మరియు పరిశుభ్రతలో అసాధారణమైన పనితీరును ప్రదర్శించే నగరాలకు ఇచ్చే ఒక జాతీయ గౌరవం.

స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్ (అర్బన్):

స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్ (అర్బన్) కింద దేశంలోని నగరాలు వివిధ పరిశుభ్రత పారామితుల ఆధారంగా

పరీక్షించబడతాయి. ఇది **ODF+**, **ODF++** మరియు నీరు+ వర్గాలను కలిగి ఉంది.

వాటర్ ప్లస్ సర్టిఫికేట్ నగరాలకు ఇవ్వబడుతుంది,

- అన్ని **ODF** డబుల్ ప్లస్ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా ఉన్నాయి. అలాగే,
- నివాస మరియు వాణిజ్య సంస్థల నుండి అవశేష మురుగునీరు శుద్ధి చేసిన తర్వాత మాత్రమే పర్యావరణంలోకి విడుదల చేయబడుతుంది.
- శుద్ధి చేయబడిన మురుగునీటి పునర్వినియోగాన్ని కూడా నిర్ధారించాలి.

స్వచ్ఛ సర్వేక్షణ:

- * స్వచ్ఛ సర్వేక్షణ అనేది 'స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్'లో భాగంగా దేశవ్యాప్తంగా నగరాలు మరియు పట్టణాలలో పరిశుభ్రత మరియు పారిశుధ్యానికి సంబంధించిన వార్షిక సర్వే.
- * ఇది 2016 నుండి పట్టణ మరియు గ్రామ వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖచే నిర్వహించబడుతుంది. ఇది ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద పట్టణ పారిశుధ్యం మరియు పరిశుభ్రత సర్వే.
- * పట్టణాలు మరియు నగరాల మధ్య ఆరోగ్యకరమైన పోటీ సృష్టించి పెంపొందించడంలో, పౌరులకు వారి సేవా డెలివరీని మెరుగుపరచడానికి మరియు పరిశుభ్రమైన నగరాలను రూపొందించడంలో ఇది కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది.

పాలియోలిథిక్ క్వార్ట్జైట్ పనిముట్ల ఆవిష్కరణ:

- * తెలంగాణలోని ములుగు జిల్లాలో ఇటీవల సంభవించిన వరదల కారణంగా పురాతన శిలాయుగం క్వార్ట్జైట్ పనిముట్లను తాజాగా కనుగొన్నారు.
- * వరదల తర్వాత ఎండిపోయిన ప్రవాహం యొక్క ఇసుక తిన్నెల్లో పనిముట్లు లేదా చేతి గొడ్డళ్లు కనుగొనబడ్డాయి.
- * ములుగు జిల్లాలోని గుర్రెవుల, భూపతిపురం గ్రామాల మధ్య వాగులో చేతి గొడ్డళ్లు బయటపడ్డాయి. రాతి గొడ్డలి 15.5cm పొడవు, 11cm వెడల్పు మరియు 5.5cm మందం కలిగి ఉంటుంది.
- * ఇది తెలంగాణ మరియు మధ్య భారతదేశంలోని మానవ ఆవాసాల గురించిన అవగాహనను ఈ ఆవిష్కరించింది.
- * పురాతన శాస్త్రవేత్తల ప్రకారం, రాతి గొడ్డలి దిగువ ప్రాచీన శిలాయుగానికి చెందినది మరియు సుమారు 30 లక్షల సంవత్సరాల నాటిది.
- * ప్రాచీన శిలాయుగం లేదా పురాతన రాతి యుగం సుమారుగా 33 లక్షల సంవత్సరాల నాటిది, ఇది 10,000 సంవత్సరాల వరకు విస్తరించి ఉంది. పురాతన శిలాయుగంలో వేటగాళ్లు సేకరించేవారు భారీ క్వార్ట్జైట్లను మరియు చెక్కలను కత్తిరించడానికి మరియు జీవనోపాధి కోసం జంతువులను వేటాడేందుకు పెద్ద ఉపకరణాలుగా ఉపయోగించారు.

* అలాగే, 1863లో, ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ యొక్క జియోలాజికల్ సర్వే బృందం మద్రాసు (ప్రస్తుత చెన్నై) సమీపంలోని అత్తిరంపాక్కం వద్ద ఒక పురాతన శిలాయుగ ప్రదేశాన్ని కనుగొంది.

* అప్పటి నుండి, ప్రాచీన శిలాయుగ సంస్కృతి మద్రాస్ హ్యూండ్-ఎక్స్ ఇండస్ట్రీ లేదా మద్రాసియన్ కల్చర్ అని ముద్రపడింది.

సీతా రామ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్:

సీతారామ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన కాలువ పనులను ఈ ఏడాది మే నెలాఖరులోగా పూర్తి చేయాలని ఇటీవల వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి తుమ్మల నాగేశ్వరరావు నీటిపారుదల శాఖ అధికారులను ఆదేశించారు.

భారతదేశంలోని సీతారాం ప్రాజెక్ట్ కరువు పీడిత ప్రాంతాలకు నీటిపారుదల సౌకర్యాన్ని అందించడం మరియు వ్యవసాయానికి నీటి భద్రతను మెరుగుపరచడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

సీతారామ ప్రాజెక్ట్:

* కాలువలను పూర్తి చేయడం వల్ల ఖమ్మం జిల్లాలో 1.6 లక్షల ఎకరాలకు పైగా భూమికి సాగునీరు అందుతుంది, లక్షలాది మంది రైతులు మరియు వారి జీవనోపాధికి నేరుగా ప్రయోజనం చేకూరుతుంది.

* మెరుగైన నీటిపారుదల వ్యవసాయ ఉత్పాదకతను పెంచడానికి అనువదిస్తుంది, ఇది ఆర్థిక వృద్ధికి మరియు గ్రామీణ అభివృద్ధికి దారి తీస్తుంది.

* సీతా రామ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్ అనేది తెలంగాణలోని భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా, దుమ్ముగూడెం గ్రామం వద్ద రన్-ఆఫ్ రివర్ జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్ట్తో గోదావరి నదిపై నిర్మించిన బ్యారేజీ.

* సుమారు 150 సంవత్సరాల క్రితం నిర్మించిన దుమ్ముగూడెం ఆనకట్ట నుండి 200 మీటర్ల దిగువన ఈ ప్రాజెక్ట్ ప్రతిపాదించబడింది.

నాగోబా జాతర:

నాగోబా ఆలయ గోపురాన్ని తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి ప్రారంభించడంతో ఇటీవల అభివృద్ధి పనులు మొదలయ్యాయి.

నాగోబా జాతర:

* నాగోబా జాతర తెలంగాణలోని ఆదిలాబాద్ జిల్లా ఇందర్వెల్లి మండలం కేస్లాపూర్ గ్రామంలో జనవరి/ఫిబ్రవరిలో జరిగే గిరిజన పండుగ, కాబట్టి ఈ పండుగను కేస్లాపూర్ జాతర అని కూడా అంటారు.

* ఇది 10 రోజుల పాటు జరుపుకునే ఆదిమ రాజ్ గోండ్ మరియు ప్రధాన తెగలకు చెందిన మెస్రం వంశానికి చెందిన బోయిగుట్ట శాఖ యొక్క భారీ మతపరమైన మరియు సాంస్కృతిక కార్యక్రమం. మెస్రం వంశానికి చెందిన మహారాష్ట్ర, ఛత్తీస్ గఢ్, ఒరిస్సా మరియు మధ్యప్రదేశ్ నుండి వచ్చిన గిరిజనులు ఈ పండుగలో ప్రార్థనలు చేస్తారు.

* ఈ పండుగ హిందూ చాంద్రమాన క్యాలెండర్ యొక్క పుష్య మాసం సమయంలో ప్రారంభమవుతుంది

* ఈ పండుగ సందర్భంగా, నాగదేవత నాగోబా మహాపూజ జరుగుతుంది.

* గోండ్ తెగకు చెందిన నర్తకుల గుసాడి నృత్య ప్రదర్శన కార్యక్రమం యొక్క ప్రధాన ప్రత్యేక ఆకర్షణ.

* ఈవెంట్ లో కొత్త వధువులను చేర్చుకునే 'భేటింగ్' అనే వేడుక కూడా ఉంటుంది

* యుద్ధ కళను ప్రదర్శించే బేతాళ పూజ యొక్క వేడుక, ఈ ఆచారాలలో చివరిది.

* పండుగ సందర్భంగా వంశంలోని పెద్దలు గ్రామానికి 70 కిలోమీటర్ల దూరంలోని జన్నారం మండలంలో గోదావరి నది నుంచి నీటిని తీసుకొచ్చి పవిత్ర మర్రిచెట్టు కింద ఉంచుతారు.

గోండులు:

- గోండులు ప్రపంచంలోని అతిపెద్ద గిరిజన సమూహాలలో ఒకటి.
- వారు ఎక్కువగా మధ్యప్రదేశ్, ఛత్తీస్ గఢ్, మహారాష్ట్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్, గుజరాత్, జార్ఖండ్, కర్ణాటక, తెలంగాణ, ఉత్తరప్రదేశ్, పశ్చిమ బెంగాల్ మరియు ఒడిశాలో నివసిస్తున్నారు.

- గోండులు రాజ్ గోండ్లు, మాదియా గోండ్లు, ధుర్వే గోండ్లు మరియు ఖతుల్వార్ గోండులుగా విభజించబడ్డారు.
- ఇది షెడ్యూల్డ్ తెగగా నోటిఫై చేయబడింది.

ప్రధాన తెగ:

ప్రధానులు గోండు తెగకు చెందిన ఉప శాఖగా పరిగణించబడతారు మరియు గోండులకు సాంప్రదాయ బద్ధంగా ఉంటారు మరియు వివిధ పండుగలు, వేడుకలు మరియు ఉత్సవాలలో వారి దేవుళ్ళ మరియు దేవతల పురాణాలు, జానపద కథలు మరియు పాటలను పఠిస్తారు, ఆ సేవ కోసం వారికి నగదు లేదా వస్తు రూపంలో చెల్లించబడుతుంది.

ఆన్-టైమ్ పెర్ఫార్మెన్స్ (OTP) సమీక్ష/On-Time Performance (OTP) Review:

ఒక నివేదిక ప్రకారం (సిరియమ్) కార్యాచరణ పనితీరు మరియు సమయపాలన పరంగా హైదరాబాద్ మరియు బెంగళూరులోని విమానాశ్రయాలు టాప్ టెన్ గ్లోబల్ ఎయిర్పోర్ట్లలో రెండవ మరియు మూడవ స్థానాల్లో నిలిచాయి.

* 2023లో ఆన్-టైమ్ పెర్ఫార్మెన్స్ (OTP) సమీక్షను సిరియమ్ సిద్ధం చేసింది, మొత్తం మూడు భారతీయ విమానాశ్రయాలు - హైదరాబాద్, బెంగళూరు మరియు కోల్కతా - మరియు ఒక భారతీయ క్యారియర్ - ఇండిగో ఉన్నాయి.

84.42% OTPతో, రాజీవ్ గాంధీ ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్పోర్ట్ గ్లోబల్ ఎయిర్పోర్ట్లు అలాగే పెద్ద ఎయిర్పోర్ట్ల కేటగిరీలలో రెండవ స్థానంలో ఉంది.

* కెంపేగౌడ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం 84.08% OTPతో రెండు విభాగాలలో మూడవ స్థానంలో ఉంది.

* మిన్నియాపాలిస్-సెయింట్. USలోని పాల్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం 84.44% OTPతో రెండు జాబితాలలో అగ్రస్థానంలో ఉంది
 ఆన్-టైమ్ ఫ్లైట్ అనేది షెడ్యూల్ చేయబడిన గేట్ రాక నుండి 15 నిమిషాలలోపు వచ్చే ఫ్లైట్ అని నిర్వచించబడింది. విమానాశ్రయానికి, సిరియమ్ ప్రకారం, షెడ్యూల్ చేసిన బయలుదేరిన 15 నిమిషాలలోపు బయలుదేరినట్లు నిర్వచించబడింది.
 ప్రపంచంలోనే అత్యంత వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న పౌర విమానయాన మార్కెట్లో భారతదేశం ఒకటి, పెరుగుతున్న విమాన ప్రయాణీకుల రద్దీ మరియు మరిన్ని విమానాశ్రయాలు కూడా రాబోతున్నాయి.

పౌర-విమానయాన రంగం:

- * భారతదేశం ప్రపంచంలో మూడవ అతిపెద్ద దేశీయ విమానయాన మార్కెట్గా అవతరించింది. భారతదేశ విమానాశ్రయ సామర్థ్యం 2023 నాటికి ఏటా 1 బిలియన్ ట్రిప్పులను నిర్వహిస్తుందని అంచనా.
- * ఆపరేషన్ ఆఫ్ రీజనల్ కనెక్టివిటీ స్కీమ్ (RCS) - UDAN (Ude Desh Ka Aam Nagrik) ప్రాంతీయ వృద్ధిని ప్రోత్సహించడానికి మరియు పౌరులకు సరసమైన విమాన ప్రయాణాన్ని అందించడానికి టైర్-II మరియు టైర్-III నగరాల్లో అన్సర్వ్ మరియు తక్కువ సర్వీస్లు లేని విమానాశ్రయాలకు ఎయిర్ కనెక్టివిటీని ప్రోత్సహించడానికి ప్రారంభించబడింది.

రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (SPSC):

తాజాగా, తెలంగాణ రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (TSPSC) కొత్త చైర్పర్సన్గా తెలంగాణ మాజీ డీజీపీ ఎం. మహేందర్ రెడ్డి నియమితులయ్యారు.
 టీఎన్పీఎస్సీ సభ్యులుగా నియమితులయ్యే మరో ఐదుగురి పేర్లను గవర్నర్ ఆమోదించారు.

SPSC:

- * రాజ్యాంగంలోని పార్ట్ XIVలో అధికరణ 315 నుండి 323 వరకు సభ్యుల కూర్పు, నియామకం, తొలగింపు, అధికారం, విధులు మరియు SPSC యొక్క స్వాతంత్ర్య గురించి వివరిస్తాయి .
- * రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్లో రాష్ట్ర గవర్నర్ నియమించిన చైర్మన్ మరియు ఇతర సభ్యులు ఉంటారు. రాజ్యాంగం కమిషన్ యొక్క బలాన్ని పేర్కొనలేదు, కానీ ఈ విషయాన్ని గవర్నర్ విచక్షణకు వదిలివేసింది.
- * కమిషన్ యొక్క చైర్మన్ మరియు సభ్యులు ఆరు సంవత్సరాల పాటు లేదా వారు 62 సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చే వరకు, ఏది ముందైతే అది పదవిలో ఉంటారు. అయితే, వారు తమ రాజీనామాను గవర్నర్కు తెలియజేయడం ద్వారా ఎప్పుడైనా తమ కార్యాలయాలను వదులుకోవచ్చు.
- * SPSC యొక్క చైర్మన్ మరియు సభ్యులను గవర్నర్ నియమించినప్పటికీ, కింది కారణాలపై రాష్ట్రపతి మాత్రమే వారిని తొలగించగలరు:

- (ఎ) అతను దివాలా తీసిన వ్యక్తిగా పరిగణించబడితే (అంటే, దివాలా తీసినట్లు); లేదా
- (బి) అతను తన పదవీ కాలంలో, తన కార్యాలయ విధులకు వెలుపల ఏదైనా చెల్లింపు ఉద్యోగంలో నిమగ్నమైతే; లేదా
- (సి) అధ్యక్షుడి అభిప్రాయం ప్రకారం, అతను మనస్సు లేదా శరీరం యొక్క బలహీనత కారణంగా పదవిలో కొనసాగడానికి అనర్హుడైతే
- వీటితో పాటు, SPSC యొక్క చైర్మన్ లేదా ఇతర సభ్యులను కూడా తప్పుగా ప్రవర్తించినందుకు రాష్ట్రపతి తొలగించవచ్చు.

SPSC యొక్క విధులు:

- కేంద్ర సేవలకు సంబంధించి UPSC చేసే విధంగా రాష్ట్ర సేవలకు సంబంధించి SPSC అన్ని విధులను నిర్వహిస్తుంది:
- రిక్రూట్మెంట్: రాష్ట్ర సర్వీసులకు నియామకాల కోసం పరీక్షలు నిర్వహించడం.
- సలహా పాత్ర: రిక్రూట్మెంట్ పద్ధతులు, క్రమశిక్షణా వ్యవహారాలు మరియు సివిల్ సర్వీసెస్ కు నియామకాలకు అభ్యర్థుల అనుకూలతకు సంబంధించిన విషయాలపై గవర్నర్ కు సలహా ఇవ్వడం.
- ప్రమోషన్లు మరియు బదిలీలు: ప్రమోషన్లు మరియు ఒక సేవ నుండి మరొక సేవకు బదిలీలకు సంబంధించిన విషయాలతో వ్యవహరించడం.
- క్రమశిక్షణా చర్యలు: పౌర హోదాలో ప్రభుత్వం క్రింద పనిచేస్తున్న వ్యక్తిని ప్రభావితం చేసే క్రమశిక్షణా విషయాలపై చర్య తీసుకోవడం.
- ఇతర విధులు: రాష్ట్ర గవర్నర్ సూచించిన విధంగా ఏదైనా అదనపు విధులను నిర్వహించడం.

JSPSC:

- భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 315 ప్రకారం, రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ రాష్ట్రాలు ఆ రాష్ట్రాల సమూహానికి ఒక పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ అవసరమని అంగీకరించవచ్చు.
అటువంటి ఒప్పందానికి తీర్మానం ప్రతి రాష్ట్రాల శాసనసభ యొక్క ప్రతి సభ ద్వారా ఆమోదించబడుతుంది.
- అప్పుడు మాత్రమే, ఉమ్మడి రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (JSPSC) నియామకాన్ని పార్లమెంటు చట్టం ద్వారా ఆమోదించబడుతుంది.

PM జంజాతి ఆదివాసీ న్యాయ మహా అభియాన్ (PM జన్మన్):

పీఎం జనజాతి ఆదివాసీ న్యాయ మహా అభియాన్ (పీఎం జన్మన్) కింద గుర్తించిన బలహీన గిరిజన వర్గాల సర్వతోముఖాభివృద్ధి కోసం ఆదిలాబాద్, కొమరం-భీం ఆసిఫాబాద్, నాగర్ కర్నూల్, రంగారెడ్డి, వికారాబాద్ జిల్లాల్లోని 468 గ్రామాలను కేంద్రం గుర్తించింది.

PM జన్మన్ గురించి:

- * PM జన్మన్ గిరిజన సంఘాలను ప్రధాన ప్రవంతిలోకి తీసుకురావాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.
- * రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు మరియు PVTG సంఘాల సహకారంతో గిరిజన వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ ద్వారా ఇది అమలు చేయబడుతుంది.
- * ఈ పథకం 9 మంత్రిత్వ శాఖలచే పర్యవేక్షించబడి 11 క్లిష్టమైన జోక్యాలపై దృష్టి పెడుతుంది, PVTGలు నివసించే గ్రామాలలో ఇప్పటికే ఉన్న పథకాల అమలును నిర్ధారిస్తుంది.
- * ఇది PM-AWAS పథకం క్రింద సురక్షితమైన గృహాలు, స్వచ్ఛమైన త్రాగునీరు, మెరుగైన ఆరోగ్య సంరక్షణ, విద్య, పోషకాహారం, రహదారి మరియు టెలికమ్యూనికేషన్ కనెక్టివిటీ, అలాగే స్థిరమైన జీవనోపాధికి అవకాశాలతో సహా వివిధ రంగాలను కలిగి ఉంటుంది.
- * అటవీ ఉత్పత్తుల వ్యాపారం కోసం వాన్ ధన్ వికాస్ కేంద్రాల ఏర్పాటు, 1 లక్ష గృహాలకు ఆఫ్-గ్రిడ్ సోలార్ పవర్ సిస్టమ్లు మరియు సోలార్ స్ట్రీట్ లైట్లు కూడా ఈ ప్రణాళికలో ఉన్నాయి.
- * ఈ పథకం PVTGల జీవన నాణ్యత మరియు శ్రేయస్సును మెరుగుపరుస్తుందని భావిస్తున్నారు
- * అటవీ ఉత్పత్తుల వ్యాపారం కోసం వన్ ధన్ వికాస్ కేంద్రాల ఏర్పాటు, 1 లక్ష గృహాలకు ఆఫ్-గ్రిడ్ సోలార్ పవర్ సిస్టమ్లు మరియు సోలార్ స్ట్రీట్ లైట్లు కూడా ఈ ప్రణాళికలో ఉన్నాయి.
- * ఈ పథకం PVTGల జీవన నాణ్యత మరియు శ్రేయస్సును మెరుగుపరుస్తుందని భావిస్తున్నారు

Particularly Vulnerable Tribal Groups (PVTGs):

- 1973లో, ధేబార్ కమీషన్ ఆదిమ గిరిజన సమూహాలను (PTGలు) ఒక ప్రత్యేక వర్గంగా ఏర్పాటు చేసింది. క్షీణిస్తున్న లేదా స్తబ్ధంగా ఉన్న, పూర్వ-వ్యవసాయ సాంకేతికత వినియోగం, ఆర్థిక వెనుకబాటుతనం మరియు తక్కువ అక్షరాస్యత వంటి లక్షణాలను కలిగి వున్న ఇది గిరిజన సంఘాల జనాభా ను సూచిస్తుంది .
- ఈ సమూహాలు గిరిజన వర్గాలలో తక్కువ అభివృద్ధి చెందినవిగా గుర్తించబడ్డాయి.
- 2006లో, భారత ప్రభుత్వం PTGలను PVTGలుగా మార్చింది. వారు మారుమూల మరియు అందుబాటులో లేని ప్రాంతాల్లో నివసిస్తున్నారు, పేలవమైన మౌలిక సదుపాయాలు మరియు పరిపాలనా లేమి కారణంగా సవాళ్లను ఎదుర్కొంటున్నారు.
- భారతదేశంలోని 18 రాష్ట్రాలు మరియు కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలలో 75 PVTG సంఘాలు విస్తరించి ఉన్నాయి.

మూసీ నది పునరుద్ధరణ :

- * రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై ఆర్థిక భారం పడకుండా, ప్రభుత్వ-ప్రైవేట్-భాగస్వామ్య విధానంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం "మూసీ రివర్ ప్రాజెక్ట్" చేపడుతుందని ఇటీవల సిఎం ప్రకటించారు.
- * మూసీ రివర్ ప్రాజెక్టును 'ఆర్థిక వృద్ధి కేంద్రం', 'ఉద్యోగ కల్పన కేంద్రం'గా మార్చాలని ప్రభుత్వాలు లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నాయి.
- * లండన్లోని చారిత్రాత్మక థేమ్స్ నది తరహాలో హైదరాబాద్లోని మూసీ నదిని పునరుజ్జీవింపజేయాలని కోరుతోంది. థేమ్స్ నది ప్రధాన పాలకమండలి - పోర్ట్ ఆఫ్ లండన్ అథారిటీ అధికారులు మరియు నిపుణులతో CM చర్చలు జరిపారు.

మూసీ నది

- * ఇది దక్షిణ భారతదేశంలోని తెలంగాణ రాష్ట్రం గుండా ప్రవహించే నది. మరియు దక్కన్ పీఠభూమిలో కృష్ణా నదికి ఉపనది.
- * పూర్వపు రోజులలో దీనిని ముచుకుంద నది అని పిలిచేవారు.
- * ఇది నగరానికి 100కి.మీ దూరంలోని వికారాబాద్ జిల్లాలోని అనంతగిరి కొండల్లో ఉద్భవించి, హైదరాబాద్ గుండా దాదాపు 55కి.మీ.లు దాటి, నల్గొండలోకి ప్రవేశించి, 130కి.మీ దూరంలో తెలంగాణ-ఆంధ్ర సరిహద్దుల్లోని సూర్యాపేట జిల్లాలోని వాడపల్లి గ్రామంలో కృష్ణాలో కలుస్తుంది.

- * హైదరాబాద్ ఈ నది ఒడ్డున ఉంది, ఇది నగరాన్ని పాత మరియు కొత్త వాటి మధ్య విభజిస్తుంది.
- * ఆనకట్టలు: హిమాయత్ సాగర్ మరియు ఉస్మాన్ సాగర్ ఈ నదిపై నిర్మించిన రెండు ఆనకట్టలు.
- * వంతెనలు: హైదరాబాద్ నిజాంల పాలనలో నిర్మించిన పురానా ఫుల్ (పాత వంతెన)తో సహా అనేక చారిత్రాత్మక వంతెనల ద్వారా నది దాటుతుంది.
- * యాదృచ్ఛిక పట్టణీకరణ మరియు ప్రణాళికా లోపం కారణంగా, హైదరాబాద్ నుండి బయటకు పోయే ప్రాసెస్ చేయని గృహ మరియు పారిశ్రామిక వ్యర్థాలన్నింటికి ఈ నది కేంద్రంగా మారింది.

WE హబ్:

- * భారతదేశంలోని తెలంగాణ ప్రభుత్వం WE హబ్లో 13 వారాల ప్రీ-ఇంక్యుబేషన్ ప్రోగ్రామ్కు ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వం నిధులు సమకూరుస్తుంది.
- * ఈ కార్యక్రమం మహిళలు, అట్టడుగున ఉన్న సంఘాలు మరియు LGBTIQ+ కమ్యూనిటీని వారి వ్యవస్థాపక ప్రయత్నాలలో సాధికారత కల్పించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.
- * StartX, ఆస్ట్రేలియన్ ప్రభుత్వంచే నిధులు సమకూర్చబడిన కొత్త కార్యక్రమం, ఆస్ట్రేలియన్ హైకమిషన్ మద్దతుతో 180 మంది మహిళా వ్యాపారవేత్తల కోసం ముందుగా నిర్వహించబడిన ప్రత్యేకమైన ప్రీ-ఇంక్యుబేషన్ ప్రోగ్రామ్ 'అప్జర్ట్'ని అనుసరిస్తుంది.
- * StartXతో, WE HUB రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎక్కువ మంది మహిళలకు ఒకే వేదికగా మారేలా సామాజిక స్థలం & అంతర్జాతీయ ఎగుమతులలో ఆచరణీయమైన స్టార్టప్లుగా మారేలా ప్రభుత్వం నిర్ధారిస్తుంది.

WE హబ్ గురించి:

- * WE హబ్ అనేది ప్రభుత్వానికి అనుసంధానం చేసిన సహకార వ్యవస్థను నిర్మించడం ద్వారా మహిళా పరిశ్రామికవేత్తలను ప్రోత్సహించాలి అనే ఒక ప్రాథమిక లక్ష్యంతో ఏర్పడిన వేదిక.

* దీని ప్రారంభం నుండి, WE హబ్ వివిధ కార్యక్రమాలను నిర్వహించింది, ప్రధానంగా లబ్ధిదారుల యొక్క మూడు విభాగాలు /లక్ష్య సమూహాలపై దృష్టి సారించింది.

వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్ (దావోస్ సమ్మిట్):

- రైతుల ఆత్మహత్యలను అరికట్టేందుకు వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరం సభ్యుల సహకారం తీసుకోవాలని తెలంగాణ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కోరారు.
- కార్పొరేట్ తరహాలో రైతులకు లాభాలు వచ్చేలా చర్యలు తీసుకోవాలని, రైతుల ఆత్మహత్యలను అరికట్టేందుకు ఇది ఎంతగానో దోహదపడుతుందని పేర్కొన్నాడు.
- స్విట్జర్లాండ్లోని దావోస్లో వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్లో భాగంగా 'ఆహార వ్యవస్థలు మరియు స్థానిక చర్య' అనే అంశంపై నిర్వహించిన సదస్సులో ముఖ్యమంత్రి ప్రసంగించారు.
- ముఖ్యమంత్రి ఎ రేవంత్ రెడ్డి నేతృత్వంలోని టీమ్ తెలంగాణ, దావోస్లో జరిగిన వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్ (డబ్ల్యూఈఎఫ్) సమ్మేళనాన్ని 40,000 కోట్ల పెట్టుబడులతో మూడు రోజుల వ్యవధిలో 200 కి పైగా ప్రముఖ కార్పొరేట్ సంస్థలతో సమావేశాల తర్వాత ముగించింది.
- 40,232 కోట్ల విలువైన ఒప్పందాలను కుదుర్చుకున్నట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెలిపింది, ఇది గత ఏడాది దావోస్లో రాష్ట్రం సంపాదించగలిగిన దానికంటే దాదాపు రెట్టింపు.

వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్ (WEF):

- WEF అనేది స్విట్జర్లాండ్లోని జెనీవాలో 1971లో స్థాపించబడిన లాభాపేక్షలేని ఫౌండేషన్.

లక్ష్యం :

- వ్యాపార, రాజకీయ, విద్యా మరియు సమాజంలోని ఇతర నాయకులను నిమగ్నం చేసి ప్రపంచ, ప్రాంతీయ మరియు పరిశ్రమల అజెండాలను రూపొందించడం ద్వారా ప్రపంచ స్థితిని మెరుగుపరచడానికి ఈ వేదిక కట్టుబడి ఉంది.
- వ్యవస్థాపకుడు మరియు ఎగ్జిక్యూటివ్ చైర్మన్: క్లాస్ స్క్వాబ్.
- WEF ద్వారా ప్రచురించబడిన కొన్ని ప్రధాన నివేదికలు: ఎనర్జీ ట్రాన్సిషన్ ఇండెక్స్, గ్లోబల్ కాంపిటీటివ్ నెస్ రిపోర్ట్. మరియు గ్లోబల్ IT నివేదిక

WEF దావోస్ సమ్మిట్:

ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) కేంద్రస్థానము తీసుకోవడంతో అత్యంత ముఖ్యమైన ఆర్థిక, రాజకీయ మరియు సామాజిక సవాళ్లను పరిష్కరించడానికి ఇటీవల జనవరి 2024లో దావోస్లో జరిగిన వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్ (WEF) సమావేశంలో ప్రపంచ నాయకులు, సాంకేతిక ఆవిష్కర్తలు మరియు ఆలోచనా నాయకుల విభిన్న సమ్మేళనం జరిగింది.

జీవన్ దాన్:

- ❖ 2023లో అత్యధిక అవయవ దానాలను సులభతరం చేయడం ద్వారా తెలంగాణ భారతదేశంలోనే అవయవ దానంలో అగ్రగామిగా నిలిచింది.
- ❖ 2023లో (జనవరి మరియు డిసెంబరు మధ్య), మరణించిన 200 మంది బ్రెయిన్ డెడ్ నుండి 728 అవయవాలను తిరిగి పొందడం ద్వారా తెలంగాణ తన గత సంవత్సరం నెలకొల్పిన తన రికార్డును తానే బద్దలు కొట్టింది.
- ❖ ఈ విజయం ప్రాణాలను రక్షించడంలో మరియు దేశంలోని క్లిష్టమైన అవయవ కొరతను పరిష్కరించడంలో కీలకమైన ముందడుగును సూచిస్తుంది.

కొమురవెల్లి మల్లికార్జున స్వామి ఆలయం:

సిద్దిపేట జిల్లా కొమురవెల్లి శ్రీ మల్లికార్జున స్వామి ఆలయ వార్షిక జాతర జనవరి 7వ తేదీన అంగరంగ వైభవంగా జరిగింది.

- కొమురవెల్లి మల్లికార్జున స్వామి దేవాలయం కొమురవెల్లి మల్లన్న దేవాలయంగా ప్రసిద్ధి చెందింది.
- ఇది తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని సిద్దిపేట జిల్లా కొమురవెల్లి గ్రామంలోని కొండపై ఉంటుంది.
- ఇక్కడ ప్రధానమైన దైవం మల్లన్న లేదా శివుని అవతారం అయిన మల్లికార్జున స్వామి. ఈ దేవతను మహారాష్ట్ర ప్రజలు ఖండోబా అని కూడా పిలుస్తారు.
- మల్లన్న తన భార్యలైన గొల్ల కేతమ్మ, గంగాదేవి మేడలమ్మ, పార్వతీ దేవి ఈ ప్రధాన ఆలయంలో వుంటారు . ఒక్క కథా గాయకులు ఇక్కడ మల్లన్న గాధను పాడతారు. భక్తులు ఒక్క పూజారుల సహాయంతో మల్లన్నకు ప్రార్థనలు చేస్తారు, వారు ఆలయం లోపల మరియు ఆలయ వరండాలో మల్లన్న స్వామికి ముందు పట్టుం (భగవంతునికి ప్రార్థనలు చేసే రూపం) అని పిలిచే రంగోలిని గీస్తారు.
- పెద్ద పట్టుం జరుపుకునే మహా శివరాత్రి సమయంలో మరియు ఉగాదికి ముందు వచ్చే ఆదివారం నాడు జరుపుకునే అగ్ని గుండాల సమయంలో కూడా పెద్ద సంఖ్యలో భక్తులు మల్లన్న ఆలయాన్ని సందర్శిస్తారు. జాతర సంక్రాంతి నుండి ప్రారంభమై ఉగాది వరకు ఉంటుంది. సంక్రాంతి మరియు ఉగాది మధ్య వచ్చే అన్ని ఆదివారాల్లో పెద్ద సంఖ్యలో భక్తులు దేవుడికి ప్రార్థనలు చేస్తారు.

తెలంగాణ పథకాలు:

తెలంగాణ అసెంబ్లీ ఎన్నికల 2023 కోసం కాంగ్రెస్ తన ఎన్నికల మేనిఫెస్టోను విడుదల చేసింది, "బంగారు తెలంగాణ కలను సాకారం చేయడంలో సహాయపడే" ఆరు హామీలను వాగ్దానం చేసింది. ఈ ఆరు హామీలను మహాలక్ష్మి, రైతు భరోసా, గృహ జ్యోతి, ఇందిరమ్మ ఇంట్లు, యువ వికాసం, చేయూత అని వర్గీకరించారు.

Congress'
6 guarantees to Telangana

- Mahalakshmi scheme**
 - » ₹ 2500 Monthly financial assistance for women
 - » Free bus travel for women across the state
 - » LPG cylinder at Rs. 500
- Rythu Bharosa**
 - » ₹ 15,000 per year for farmers & tenant farmers
 - » ₹ 12,000 per year for farm labourers
 - » ₹ 500 bonus for paddy crop
- Yuva Vikasam**
 - » Vidya Bharosa Card worth Rs. 5 lakh for students
 - » Telangana International School in every Mandal
- Indiramma Indlu**
 - » Land for house & ₹ 5 lakhs for construction for those who don't have own house
 - » 250 sq. yard land for all the activists of Telangana movement
- Gruha Jyothi**
 - » 200 units of free electricity for every household
- Cheyutha**
 - » ₹4000 per month pension to the elderly.
 - » ₹10 lakhs Rajiv Aarogyasri Insurance

1. మహా లక్ష్మి:

ఈ పథకం తెలంగాణ మహిళలకు వర్తిస్తుంది :

* ప్రతి నెల ₹2,500

* ₹500కి గ్యాస్ సిలిండర్లు

* RTC బస్సుల్లో ఉచిత ప్రయాణం

2. రైతు భరోసా:

ఈ పథకం రైతుల కోసం ఉద్దేశించబడింది

* రైతులు, కౌలు రైతులకు ప్రతి సంవత్సరం ఎకరాకు ₹15,000

* వ్యవసాయ కార్మికులకు సంవత్సరానికి ₹12,000

* పరి పంటకు సంవత్సరానికి ₹500 బోనస్

3. గృహ జ్యోతి:

* పథకం కింద, ప్రతి ఇంటికి 200 యూనిట్ల ఉచిత విద్యుత్ అందిస్తామని కాంగ్రెస్ హామీ ఇచ్చింది

4. ఇందిరమ్మ ఇండ్లు:

* తెలంగాణ ఉద్యమ యోధులందరికీ 250 చదరపు గజాల ప్లాట్

* ఇంటి స్థలం మరియు సొంత ఇల్లు లేని వ్యక్తులకు ₹5 లక్షలు

5. యూహా వికాసం:

ఈ పథకం రాష్ట్ర యువత కోసం ఉద్దేశించబడింది

* విద్యార్థుల కోసం ₹5 లక్షల విలువైన విద్యా భరోసా కార్డ్

* ప్రతి మండలంలో తెలంగాణ ఇంటర్నేషనల్ స్కూల్స్ ఏర్పాటు

6. చేయూత

* సీనియర్ సిటిజన్లకు ₹4,000 నెలవారీ పెన్షన్

* రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ బీమా కింద ₹10 లక్షలు

పై 6 హామీలలో, ఈ క్రింది రెండు పథకాలను ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది.

చేయూత పథకం

* గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ రేవంత్ రెడ్డి రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ చొరవ కింద రూ. 10 లక్షల వరకు ఉచిత వైద్యం మరియు వైద్యం అందించడానికి చేయూత పథకాన్ని ప్రారంభించారు.

* తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాలకు అన్ని ఎంప్లొయెబిల్ ఆసుపత్రుల్లో ఉచిత కార్పొరేట్ వైద్య చికిత్స అందించబడుతుంది.

* ఈ పథకం కింద ప్రతి కుటుంబానికి రూ. వైద్య చికిత్స కోసం 10 లక్షల ఆర్థిక కవరేజీ వుంటుంది.

* దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్న 90.10 లక్షల కుటుంబాలు ఈ పథకం ద్వారా ప్రయోజనం పొందుతాయని అంచనా.

* శారీరక రుగ్మతలతో బాధపడుతున్న రోగులకు 21 ప్రత్యేక సేవలతో పాటు 1,672 విభిన్న వైద్య ప్యాకేజీలు కూడా ఈ పథకం కింద అందుబాటులో ఉన్నాయి.

మహా లక్ష్మి

మహా లక్ష్మి పథకం తెలంగాణ మహిళా సాధికారత పథకం, దీని లక్ష్యం:

1. తమ కుటుంబాలకు పెద్దలైన తెలంగాణ రాష్ట్ర మహిళలకు 2500 రూపాయల ఆర్థిక సహాయం
2. 500 రూ వద్ద గ్యాస్ సిలిండర్లు, మరియు
3. తెలంగాణ అంతటా ఉచిత TSRTC బస్సు ప్రయాణం.